

ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಸಂಪುಟ : ೧೭

ಸಂಚಿಕೆ : ೪

ಶಾಲಾಪಾಠನ ಶಕ ೧೯೩೯, ಶ್ರೀ ಹೇಮಲಂಚಿ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ, ಆಷಾಢ-ಶ್ರಾವಣ

ಪುಟ ೧: ತಿಂಗಳ ಸುದ್ದಿ

ಪುಟ ೨: ಸಂಪಾದಕೀಯ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕಾನೂನು, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಂಗಳದಿಂದ

ಪುಟ ೩: ಪ್ರಸ್ತುತ ಪುಟ ೪: ಸುದ್ದಿ

ಸತ್ತವರ ವಿರುದ್ಧ ತೀರ್ಪು ಶೂನ್ಯ - ಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು

ತೀರಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷಗಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ತೀರ್ಪು ಶೂನ್ಯ ಎಂದಿರುವ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇಂತಹ ತೀರ್ಪನ್ನು ಯಾರು ಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸಿದೆ.

೧೯೫೪ ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಇದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಿರಣ್ ಸಿಂಘ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿದ್ದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ತೀರಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷಗಾರರ ದಾಖಲೆಯ ಮೇಲೆ ತರದೆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ (jurisdiction)ಯಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೊರಡಿಸಿದ ತೀರ್ಪು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ, ಶೂನ್ಯ ಎಂದಿದ್ದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಅನುಸರಿಸಿದೆ.

ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಅಜ್ಞೆ ೨೨ ನಿಯಮಗಳು ೨, ೩ ಮತ್ತು ೪ ತೀರಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷಗಾರರ ವಾರಸುದಾರರನ್ನು ದಾಖಲೆಯ ಮೇಲೆ ತರಲು ಮತ್ತು ಅವರು

ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ -

ಗ್ರಾಹಕರ ನಡುವಳಿಕೆಯೂ ಮುಖ್ಯ

ವಿರುದ್ಧ ಪಕ್ಷದವರಿಂದ ಆದ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಹಕ ಪರಿಹಾರ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವಾಗ ಮಾರಾಟಗಾರ ಅಥವಾ ಸೇವಾಕರ್ತನ ನಡುವಳಿಕೆಯಂತೆ ಗ್ರಾಹಕನ ನಡುವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂದಿದೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ವೇದಿಕೆ ಇರಲಿ, ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇರಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಕ್ಷಗಾರರ ನಡುವಳಿಕೆ ಅವರಂತಹ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ತಮಗಾದ ನಷ್ಟದಿಂದ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸುವ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಧಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿತ್ತು : ಗ್ರಾಹಕಿ, ಶಕುಂತಲಾ ದೇವಿಯವರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಜಾಗವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿತು. ಈ ಜಾಗದ ಬೆಲೆ ದೇವಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ದಿನದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆ ಆಗಿತ್ತು. ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೂ ಸಂಸ್ಥೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ತಡ ಮಾಡಿ ಅಸ್ತಿ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿತು. ಅದರ ನಂತರ ಆರು ವರ್ಷ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ ಶಕುಂತಲಾ ದೇವಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಶಕುಂತಲಾ ದೇವಿ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣದ ಖರ್ಚು ಏರಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿ ಗ್ರಾಹಕ ಪರಿಹಾರ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಲು ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಅವರ ಮನವಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ವೇದಿಕೆ ಈ ಬಾಬತ್ತಿಗಾಗಿ ಹದಿನೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಆದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಈ ಅಜ್ಞೆ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಪೀಲು ಬಂದಿತು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅದರ ತಕರಾರು 'ಶಕುಂತಲಾ ದೇವಿ ಜಾಗ ದೊರೆತ ನಂತರ ತಾವೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ತಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗಾದ ಖರ್ಚಿನ ಏರಿಕೆಗೆ ತಾನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಲ್ಲ. ಗ್ರಾಹಕಿಯ ನಡುವಳಿಕೆ (conduct)ಅನ್ನೂ ವೇದಿಕೆ ಗಮನಿಸಬೇಕಿತ್ತು.'

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಶಕುಂತಲಾ ದೇವಿ ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗ ಜಾಗದ ಅಂದಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ೧೯೮೯ರಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆ ೨೦೦೦ರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿತ್ತು. ಈ ಮಾರಾಟ ೧೯೮೩ರ ಬೆಲೆಗೆ ಆಗಿತ್ತು. ೨೦೦೦ರಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಖರೀದಿಸಿದ ಗ್ರಾಹಕಿ ೨೦೦೩ರಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ವೇದಿಕೆ ತಡವಾದ ಅಸ್ತಿ ಹಸ್ತಾಂತರಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಿದ ಪರಿಹಾರ ಸಾಕು, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಅದರಂತೆ ವೇದಿಕೆಯ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಭಾಗಶಃ ರದ್ದುಪಡಿಸಿತು.

ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಹಾರ - ಕಲಂ ೪೮೨ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಅಲ್ಲ

ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಹಾರ (alternative remedy) ಇದೆ ಎಂಬ ಒಂದೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೪೮೨ರಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಉಳಿಯಬಾರದು ಎಂದಿದೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಅಧೀನ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ತಪ್ಪೆಸಗಿದಾಗ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮೀರಿ ಅಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ತಮಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಚಲಾಯಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಆಗ ಕಲಂ ೪೮೨ರಂತೆ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರದೇಶಿಸಬಹುದು.

ಕೆಲ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಹೀಗೂ ಇರಬಹುದು. ನೋಂದ ಕಕ್ಷಿಗಾರನಿಗೆ ಕಲಂ ೪೮೨ ರಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗವೂ ಇರಬಹುದು. ಅಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರುವ

ಪರ್ಯಾಯ ಕ್ರಮ ಲಭ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬ ಒಂದೆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಲಂ ೪೮೨ರಡಿ ಪರಿಹಾರ ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದಿದೆ.

ನರಿದರ್ ಪಾಲ್ ಸಿಂಘ್ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಯ ಮಾಲೀಕರೊಬ್ಬರಿಂದ ಅಸ್ತಿ ಖರೀದಿಸಲು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮಾಲೀಕ ಹಣ ಪಡೆದೂ ಅಸ್ತಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು. ಸಿಂಘ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿ ದಾವಾ ಹೂಡಿದರು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಎಚ್‌ಡಿಎಫ್‌ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಸ್ತಿ ಮಾಲೀಕ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿತು. ಈ ಘಟನೆಗಳೆಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಾಲೀಕ

ಸಂದರ್ಭದ ಬದಲಾವಣೆ ಜೀವನಾಂಶದ

ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಸಕಾರಣ

ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೨೫ ರಂತೆ ಕೊಡಲಾಗುವ ಜೀವನಾಂಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆದರೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದಿದೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ತನ್ಮೂಲಕ ಸಂದರ್ಭದ ಬದಲಾವಣೆ ಜೀವನಾಂಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಥವಾ ಬದಲಿಸಲು ಸಕಾರಣ ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆ.

ಪ್ರಕರಣವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿತ್ತು : ಪತಿ, ಪತ್ನಿಯರ ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇದನದ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪತಿಯು ಪತ್ನಿಗೆ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಜೀವನಾಂಶವನ್ನಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಆಗ ಅಂತಹ ಅಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪತಿಯ ತಿಂಗಳ ಪಗಾರ ಈ ಅರವತ್ತ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಇತ್ತು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ತೊಂಬತ್ತ ಐದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಏರಿತಾಗ ಪತ್ನಿ ಜೀವನಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜೀವನಾಂಶವನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತ ಮೂರು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ ಮಾಡಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಬಾಧಿತ ಪತಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೂಲಕ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವರೆಗೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು.

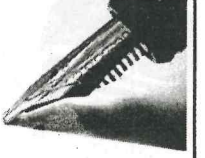
ಈ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿರ್ಣಯ ಸರಿ ಎಂದಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂ ವಿವಾಹ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ೨೫ (೨) ಒಮ್ಮೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಜೀವನಾಂಶದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪುನರರಿಶೀಲಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂದರ್ಭವೂ ಬದಲಾಗಿರಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಹಾಲ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಆಗಿತ್ತು. ಸಂಬಳದ ಹೆಚ್ಚಳ ಜೀವನಾಂಶದ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೀವನಾಂಶದ ಏರಿಕೆ ಸರಿ ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ. ಹೀಗಿದ್ದೂ, ಪತಿ ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಎರಡನೆ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲ ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಜೀವನಾಂಶ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ರೂಪಾಯಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಆದರೆ ಸಾಕೆಂದಿತು.

ಲಹರಿ ಕಮ್ಯುನಿಕ್ ಮತ್ತು ಲಹರಿ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಪಾದಕರ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿಯಿ-
ವಿನ್: ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳ ಪುನರ್ ಮುದ್ರಣವು ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೫೭ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.

-ಸಂ.

ಸರಕು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆ : ಓರೆಕೋರೆಗಳು ನೇರಗೊಳ್ಳಲ

ಸಿಂಧುಕೇಯ

ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಕಾಯ್ದೆ, ೨೦೧೭ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯ ಅಂಕಿತ ಪಡೆದು ನಿರ್ಧರಿತ ದಿನಾಂಕ ೧ ಜುಲೈ ೨೦೧೭ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದ ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಯೊಂದಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬದಲಾವಣೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಲಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಬದಲಾವಣೆ ಬಂದೆಚ್ಚಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸರಿ ಅಲ್ಲ.

ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದರೊಂದಿಗೆ 'ಏಕ ಭಾರತ, ಏಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಏಕ ರೀತಿಯ ತೆರಿಗೆ' ನೀತಿಯು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದೆಚ್ಚಿಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಬಹು ಜನರ ಭಾವನೆ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದಿನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಆದರ್ಶವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಪರೋಕ್ಷ ಸುಂಕ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಕಾನೂನಿನಡಿ ಇನ್ನೂ ತಂದಿಲ್ಲ. ಸೀಮಾ ಸುಂಕ, ಎಕ್ಸೈಜ್ ಸುಂಕದಂತಹ ಹಲವಾರು ಸುಂಕಗಳೂ ಇನ್ನೂ ಈ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಏಕರೂಪತೆಯಡಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸುಂಕ ಬೇರೆ, ತೆರಿಗೆ ಬೇರೆ ಎಂದು 'ಕೂದಲು ಸೀಳುವ' ವಾದ ಮಂಡಿಸಬಹುದಾದರೂ ಉತ್ತಾದಕ, ವರ್ತಕ, ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೂ ಅಷ್ಟೆ.

ಏಕರೂಪದ ತೆರಿಗೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಸುಮಾರು ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಗೆ ಕಾಂಕ್ಷಿತ: ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳು, ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣಗಳು ಸರಕಾರ ರಚಿಸಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ತತ್ವಗಳು ಇದ್ದಿದ್ದು ಗುಟ್ಟಿನೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸನೇತ(ಸರಕು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ)ಯ ಬಣ್ಣ ಹಲವು

ಬಾರಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಸರಳೀಕೃತ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸನೇತ ಈಗ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಎರಡು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಿದ್ದ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುಮಾರು ಡಜನ್ನಿನಷ್ಟು ಹಂತಗಳನ್ನು ಹಾಲ ಹೊಂದಿದೆ.

ಸರಕಾರ ಈ ಎಲ್ಲ ಓರೆಕೋರೆಗಳನ್ನು ನೇರಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಇದಿಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ. ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಂತಹ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದು ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಸನೇತಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗೋಲ ಕೆಳಗೆ ತೂರಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದನ್ನು ತೆರಿಗೆ ತಜ್ಞರು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಸನೇತೆಯಂತೆ ನೊಂದಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸದೆ ಹಲವು ವರ್ತಕರು ಕೂಟ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಈ ರಂಗೋಲರ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸನೇತ ಕಾಯ್ದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಲ್ಲದ ಕಾನೂನು ಎನ್ನಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಈ ಅಂತರವನ್ನೂ ತುಂಬ ಬೇಕಿದೆ. ಮೊದಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಕಾಯ್ದೆ 'ಏಕ ದೇಶ, ಏಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಏಕರೂಪದ ತೆರಿಗೆ' ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದೆ. ಆಗ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಮುಂದಿದೆ, ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ.

ಸನೇತೆಯ ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ನಮಗೆ ಕಲಿಸಿದ ಪಾಠ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು: ಇಂತಹ ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿರತೆ.

ವ್ಯಾಜ್ಯವಾದರೇನು, ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನಕ್ಕೂ ಇದೆ ಅವಕಾಶ

ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನದ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದಂತೆ ಎಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೊದಲತ್ತು. ಈಗ ಇದು ಬದಲಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ನಂತರವೂ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ - ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ. ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯ ಆಗುವ ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಗೆ ಆದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಂತೆ ಇಂತಹ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಹೂಡಿದ ನಂತರ ವಿವಾದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಬೇಕು, ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ - ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸು.

ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ? ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯ ಹಿಂದಿನ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ವಾದಿಯ ದಾವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಪ್ರತಿವಾದ ಪತ್ರ - ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ ಪ್ಲೀಡಿಂಗ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ಲೀಡಿಂಗ್ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಹಂತ ಮುಗಿದಾದ ನಂತರ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವಿವಾದಾಂಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ರಾಜಿ

ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಸಂಹಿತೆ.

ರಾಜಿ ಸಂಧಾನ ಹೇಗೆ? ಸಂಹಿತೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪ್ಲೀಡಿಂಗ್ ಹಂತ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗೆ ಖುದ್ದು ಹಾಜರಾಗಲು ಹೇಳಿ ಅವರಿಂದ ವಿವಾದದ ಸ್ವರೂಪ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ರಾಜಿ ಸಂಧಾನದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಆದರೆ ಸಂಹಿತೆ ಹೇಳುವ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗೆ ಸೂಚಿಸಬಹುದು.

ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನ ಕಡ್ಡಾಯವೇ? ಇಲ್ಲ.... ಇಲ್ಲ.... ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಲವಂತಪಡಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ಪಕ್ಷಗಾರರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮ. ರಾಜಿ ಸಂಧಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಂತರವೂ ನಿಮಗಿಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎದ್ದು ಹೊರ ನಡೆಯಬಹುದು, ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ರಾಜಿ - ಸಂಧಾನದ ನಂತರ ಏನು? ಸ್ವಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಆದ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನದ ಒಪ್ಪಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುದ್ರೆಯೊಂದಿಗೆ ಡಿಕ್ರಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಡಿಕ್ರಿ ಪಾಸಾದ ನಂತರ ಅದು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಂಧನಕಾರಿ. ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಾಗಲ, ನಿರಾಕರಿಸುವುದಾಗಲ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

ಇದೊಂದೆ ಹಂತವೇ? ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಂತರ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲು ಇದೊಂದೆ ಹಂತವೇ? ಊಹಾಂ, ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತೀರ್ಮಾನ ಹೊರ ಬೀಳುವವರೆಗೂ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನೆರವಿನಿಂದ ರಾಜಿ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಅಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾಗ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಲೇಖನ ಮಾಲೆ ಕೆಲ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆ ಕಂತಿದು. ಈ ಕಂತಿನ ವಿಷಯ 'ರಾಜಿ-ಸಂಧಾನ'

-ಸಂ.

ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ / ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ತಕ್ಕ ಹಂತ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ವಿವಾದ ಏನು, ಅದರ ಸ್ವರೂಪ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಮನವರಿಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ರಾಜಿ

ದಿವಾಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, ಆಜ್ಞೆ ೨, ನಿಯಮ ೨-ಎರಡನೆ ದಾವಾ-ಅದೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ-ದಾವಾಸ್ತಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ-ಎರಡನೆ ದಾವಾ ನಿಲ್ಲ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೇ?

ಅದೆ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಮಧ್ಯೆ, ಅದೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಕಾರಣದಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅನುಮತಿಯ ವಿನಃ ಹೂಡಿದ ಎರಡನೆ ದಾವಾ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ವ ವಿಧಿತ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿತ್ತು: ೧೯೭೩ ರಲ್ಲಿ ಆನಂದಿ ಬಾಯಿ ದಾವಾ ಒಂದನ್ನು ಹೂಡಿ ದಾವಾಸ್ತಿಗೆ ತಾವು ಮಾಲೀಕರು ಎಂದು ಘೋಷಣೆಯ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿದರು. ಈ ದಾವಾ ನಂತರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆಯಿತು. ಇದಾದ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಆನಂದಿ ಬಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನೊಂದು ದಾವಾ ಹೂಡಿ ಮೊದಲನೆ ದಾವಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲ ಆಸ್ತಿಗಳ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿದರು.

ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳ ಪೈಕಿ ಎತ್ತಿದ ಹಲವು ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣೆಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದೆಂದರೆ, ಎರಡನೆ ದಾವಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಆ.೨ ನಿ.೨ ರಿಂದ ಬಾಧಿತವಾಗಿದೆ, ಅದು ನಿಲ್ಲ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪೀಠ ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನ ಖಂಡಿಕೆ ೧೪ ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಆ ದಾವಾ ಮತ್ತು ಈ ದಾವಾಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮೊದಲನೆ ದಾವಾಸ್ತಿಗಳು ಬೇರೆ

ಎರಡನೆ ದಾವಾಸ್ತಿಗಳು ಬೇರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳ ಈ ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣೆ ನಿಲ್ಲದು ಎಂದಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, ಕಲಂ ೩೦೩, ೪೯೮ಎ-ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ ಕಲಂ ೧೧೩ಎ, ೩೨-ಪತ್ನಿ ಮದುವೆಯಾದ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ-ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ನೀಡಿದ ಅಪರಾಧ-ಹಿಂಸಾಚಾರ-ಪೀಡನೆ.

ಮದುವೆಯಾದ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಪತ್ನಿಯ ಮರಣಪೂರ್ವಕ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಆಕೆಗೆ ಪತಿಯ ಮನೆಯವರಿಂದ ವರದಕ್ಷಿಣೆಗಾಗಿ ಪೀಡನೆ (harrasment) ಇತ್ತು. ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಾಕ್ಷ್ಯದಿಂದ

ಗಮನಿಸಿದಂತೆ ಹಿಂಸಾಚಾರ (cruclty) ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶಿಕ್ಷಿತ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಿತು, ಹಿಂಸಾಚಾರ ಮತ್ತು ಪೀಡಿಸುವಿಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದಿತು. ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪೀಡನೆ ಕಡಿಮೆ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ ಕೃತ್ಯ ಎಂದಿತು ಈ ತೀರ್ಮಾನ.

LAHARI COMMUNIQUE

Volume : 29

Issue : 4

July 2017

Its Unique

No limitation for final decree proceedings

"Till partition is carried out and final decree is passed, there is no question of any limitation running against right to claim partition as per preliminary decree", ruled the Supreme Court recently. In the appeal filed by a judgment debtor the sole question 'whether there is any limitation period prescribed for execution of preliminary decree in a suit for partition and separate possession of joint family properties' fell for the consideration of the apex Court.

A plaintiff obtained preliminary decree in his favour. He did not pursue his further remedies for the next 30 years. After 30 years, he sought for appointment of Court Commissioner to carry out preliminary decree. The judgment debtor objected saying that the application is barred by law of limitation, namely, Art. 137 of the Limitation Act. His view did not find favour in any fora. He knocked on the doors of the apex Court under its appellate jurisdiction.

29th year of publication

Regularization of irregular employee not a matter of right

Regularisation of employees is not a source of recruitment nor is it intended to confer permanency upon public appointments which have been made without following the due process contemplated by Articles 14 and 16 of the Constitution of India, ruled the apex Court recently. The Court was examining the plea by few daily rated employees employed in the District Court of Shrinagar for regularization. A division bench of the state High Court had ordered the State to consider their plea as 'one time exception'.

On the appeal filed by the State of J&K, the apex Court agreeing to examine the issue went into the legality of the order. Having considered the issue it held that the law laid down in 2006 in *Uma Devi* still holds the field.

The Court said that the Govt may make a scheme for regularization of irregularly appointed employees who were employed for administrative exigencies. "Essentially a scheme for regularisation, in order to be held to be legally valid, must be one which is aimed at validating certain irregular appointment which may have come to be made in genuine and legitimate administrative exigencies", said the bench. The bench at the same time warned, "State and its instrumentalities cannot be permitted to use this window to validate illegal appointments."

Court further clarified as 'second rider' that the principle as formulated above is not meant to create or invest in a temporary or ad hoc employee right to seek a writ commanding State to frame a scheme of regularization.

The bench also recognized distinction between irregular employee and illegal employee as recognized in *G.V. Chandrashekhara* in 2009 and *Mineral Exploration Corp* in 2006 by the Court.

Agreement of Sale not compulsorily registrable

Unless possession of immovable property is handed over under a contract of sale, the deed is not compulsorily registrable, ruled the Karnataka High Court recently. It further pronounced the law that a contract of sale by itself does not create any interest in the property in favour of the agreement holder.

The Court was examining the legality of an order passed by a civil Court in Muddebihal which dismissed an application filed by a defendant under the provisions of Sec. 17(1A) and 49 of the Registration Act read with Sec. 151 of the Code of Civil Procedure seeking to dismiss the suit filed against him based on

a contract of sale allegedly executed by him. The suit was for the relief of specific performance in respect of a piece of immovable property. The trial Court having

noticed that the contract is only for sale of property and it does not record creation of any interest, dismissed the application.

The High Court having examined the document noticed that 'the instrument on which the suit is founded is merely an agreement of sale and does not contain any recital that it is a sale'. The Court then examined the relevant provisions of law namely, Sec. 49 and Sec. 17 of the Registration Act. The former mandates that any document required to be registered by the latter or by any provisions of the Transfer of Property Act, 1882, shall not affect any immovable

President sets record in rejecting mercy pleas

President Pranab Mukherjee, reportedly rejected two mercy petitions by death row convicts in the last week of May. Both these petitions by convicts in rape and murder cases. In the first case it was alleged that three men namely, Jeetu (21), Babu alias Ketan (27) and Sunny alias Devendra (24) on June 24, 2012 in Somnath ki Juni Chawl area in Indore had kidnapped a four year old girl while she was watching a wedding procession, raped her and strangled her to death. Sessions Court had granted them death penalty which was confirmed by the High Court and upheld throughout. The other one by a cab driver and his accomplice from Pune who had raped and murdered a techie who was en route to office for night shift.

Present President's term ends on July 24. According to a press report the total mercy pleas rejected by Mukherjee so far stands at 30. Notably, Mukherjee's predecessor Pratibha Patil had accepted mercy pleas of 30 death row convicts. Interestingly, her predecessor Abdul Kalam had granted all clemency pleas.

News, articles and other writes up published in this News Magazine are the intellectual property of the News Magazine. Any form of reproduction thereof by any one without the written consent of the Editor would amount to violation of the provisions of the Copy Right Act, 1957.

-Ed.

Order/direction -no time limit fixed for compliance-non compliance-whether amounts to contempt? Sec. 11 & 12, Contempt of Court Act

In a writ petition filed by a temporary employee, the High Court directed the Department of Youth Services and Sports to consider the representation of the petitioner for regularize his services. The petitioner filed a contempt petition alleging that the order has been disobeyed in as much as it has not been implemented and his request has not been considered.

Noticing that no time limit has been fixed for implementation of the direction in the order, the contempt Court refused to take cognisance of the alleged offence. The High Court held that if no time limit is fixed for compliance of the order, action for contempt of Court in such a case is not maintainable in law. With this observation the contempt petition came to be dismissed.

Motor Vehicles Act, 1988 - compensation - injured having mediclaim policy - receiving benefit under mediclaim policy - liable to be deducted from the award granted by MACT?

Examining an appeal by an insurance company on the ground that the MACT did not take into consideration the benefit received by the injured under a mediclaim policy, the Karnataka High Court ruled that the benefit should be kept in mind while awarding compensation by MACTs. In the instant appeal since the MACT had not taken this into consideration, a sum of Rs.1,20,000/- was ordered to be deducted which was equivalent to the benefit received by the claimant under a mediclaim policy.

Sec.39, Insurance Act, 1938 - Nominee of insurance policy - can nominee appropriate it to the exclusion of all legal heirs of deceased? Right of nominee.

A nominee receiving sum assured under an insurance policy after the death of policy holder, so receives the money as representative of all legal heirs of deceased. Nominee alone has no right to appropriate the sum assured to the exclusion of all other legal heirs of deceased since, such amount constitute the entitlement of all legal heirs of deceased.

Prosecution for an offence under Sec. 182 of the Indian Penal Code shall only be in accordance with the provisions of Sec. 195 of the Code of Criminal Procedure, ruled the apex Court recently.

Sec. 182 IPC criminalises furnishing false information to public servant by someone with intent that the public servant use his lawful power to the injury of another person. This falls in Chapter X of IPC which deals with 'of contempt of the lawful authority of public servant'. Sec. 195 of the Code of Criminal Procedure provides for prosecution for contempt of lawful authority of public servant, for offences against public servants and offences relating to documents given in evidence. It lays down how, when and in what manner the offences covered by Sec. 172 to 188 of IPC shall be prosecuted. One of the conditions, namely in Sec. 195 (1) (iii) is that cognisance shall not be taken of any such offence unless there is complaint in writing by the public servant concerned. This makes clear that unless the public servant concerned files a complaint in writing, no cognisance of the offence shall be taken even on the complaint of aggrieved party.

Agreeing to be guided by the law laid down in *Daulat Ram* as far back as in 1962, the bench quoted from the judgment with approval "there is an absolute bar against the Court taking seisin of the case under Sec. 182 IPC except in the manner provided by Sec. 195 of Cri.P.C."

"The legislature has the power to enact laws including the power to retrospectively amend laws and thereby remove causes of ineffectiveness or invalidity", pronounced the apex Court recently.

The apex Court was examining the power and competence of State Legislature under Article 245 of the Constitution of India to make prospective and retrospective laws and also laws to overcome hurdle posed by judicial decisions.

Referring to laws that are enacted to overcome judgments of Courts, the bench said "When a law is enacted with retrospective effect, it is not considered as an encroachment upon judicial power when the legislature does not directly overrule or reverse a judicial dictum". Answering the question that whether legislature can overrule a judicial dictum, the Court said, "The legislature cannot by way of enactment, declare a decision of the Court as erroneous or a nullity, but an amend the statute or the provision so as to make it applicable to the past. The legislature has the power to rectify, through an amendment, a defect in law noticed in the enactment and even highlighted in the decision of the Court".

"The Indian Penal Code, 1860, does not provide for vicarious liability for any offence alleged to be committed by a company. If and when a statute contemplates creation of such a legal fiction, it provides specifically therefor, e.g., Negotiable Instruments Act, 1881. ... Indian Penal Code does not contain any provision for attaching vicarious liability on the part of the Managing Director of Directors of the company when the accused is the company."

"In order to deny gratuity to an employee, it is not enough that the alleged misconduct of the employee constitutes an offence involving moral turpitude as per the report of the domestic enquiry. There must be termination on account of the alleged misconduct, which constitutes an offence involving moral turpitude"

"Inherent power in a matter of quashment of FIR has to be exercised sparingly and with caution and when and only when such exercise is justified by the test specifically laid down in the provision itself. There is no denial of the fact that the power under Sec. 482, Criminal Procedure Code is very wide but it needs no special emphasis to state that conferment of wide power requires the Court to be more cautious. It casts an onerous and more diligent duty on the Court. Said power has to be exercised in a very sparing manner and is not to be used to choke or smother the prosecution that is legitimate"

Concept of ownership in landlord-tenant litigation governed by Rent Control laws has to be distinguished from the one in a title suit. Indeed, ownership is a relative term, the import whereof depends on the context in which it is used. In rent control legislation, the landlord can be said to be the owner if he is entitled in his own legal right, as distinguished from for and on behalf of someone else to evict the tenant and then to retain control, hold and use the premises for himself. What may suffice and hold good as proof of ownership in landlord-tenant litigation probably may or may not be enough to successfully sustain a claim for ownership in a title suit.

SC in *Boorugu Mahadev Vs Sirigiri Narasing Rao*

"Dignity as has been held in *Charu Khurana Vs Union of India* is the quintessential quality of a personality, for it is highly cherished value. It is also clear that liberty of the petitioner was curtailed in violation of law. The freedom of an individual has its sanctity. When the individual liberty is curtailed in an unlawful manner, the victim is likely to feel more anguished, agonized, shaken, perturbed, disillusioned and emotionally torn. It is assault on his/her identity. The said identity is sacrosanct under the Constitution. Therefore, for curtailment of liberty, requisite norms are to be followed."

SC while granting compensation to petitioners who were arrested without following the procedure prescribed by law

In Memoriam

Justice P.N. Bhagwati's recent exit from the mortal plane has left a great void. He was undoubtedly an extraordinary legal mind- vast and deep, many times ploughing a lonely furrow, treading the untraversed path to render justice.

Born on December 21, 1921 Prafullachandra Natwarlal Bhagwati had a brilliant academic career leading to an Honours in Mathematics and then a Law Degree. Prior to that he actively participated in the freedom movement and courted arrest before going underground for about four months. He started practice in the Bombay High Court in 1948. He was appointed a judge of the then newly established Gujarat High Court in July 1960 at the age of 38- one of the youngest High Court judges. In 1967 he became Chief Justice of the Gujarat High Court. He was elevated to the Supreme Court in July 1973 and his has been the longest tenure of a Supreme Court judge. His judicial career particularly in the Supreme Court coincided with the era of judicial activism and it was distinguished by exemplary creativity and innovation. Great judges like Justice Bhagwati who have developed the law have displayed a perceptive sense of legal history and responded to the felt needs of the times.

His judgements covered the entire spectrum - such complex areas as legal control of government, rule of law, human rights, open government, judicial review of contractual powers of the State and of opacity in governmental transactions and above all his commitment to constitutionalism and the great values of humanism. Justice Bhagwati's endeavours through his judgements and otherwise to bring about a happy society have been substantial and significant. He looked upon law as an instrument of social justice, a powerful instrument in the hands of a judge to usher in social and economic change. This philosophy guided and inspired all his judicial activities and was transparently visible in all his pronouncements.

His judgement in Royappa gave a new dimension to Art 14- that what is arbitrary cannot be equal and would violate Art 14. Maneka Gandhi infused Art 21 with the concept of procedural due process. Art 21 reached its full plenitude in Francis Coralie Mullin -life is not mere animal existence- the right to life is the right to live with basic human dignity. Promissory estoppel was given a scholarly and juristic foundation in Motilal Padampat and Godfrey Philips and the executive was held to its promise. In Ramana Dayaram Shetty the power of distributing largesse by Government through contracts or otherwise was brought under judicial review. D.P. Wadhwa held that repeated repromulgation of Ordinances was a fraud on the Constitution. M.C. Mehta imposed the principles of strict and absolute liability

On a public interest litigation initiated by few advocates, Karma Dorjee and others seeking to lay down guidelines to curb acts of discrimination against persons from the north eastern states, the apex Court issued a set of guidelines which include formation of a committee by the ministry of Home Affairs, Govt of India, to redress issues pertaining to racial discrimination faced by people belonging to north eastern states.

The Court laid down the following functions to be performed by the Committee:

- To monitor initiative taken by the Govt to curb and deal with incidents of racial discrimination
- To monitor action in case of incidents of racial discrimination etc.,
- To receive consider and entertain complaints from individuals, group of individuals who claim to be victims of racial discrimination.
- To issue necessary directions from time to time to State Governments

in tort due to inherently dangerous and hazardous activity. In Bachan Singh he was the lone dissenter against upholding death penalty. Most importantly Justice Bhagwati along with Justice Krishna Iyer was instrumental in heralding the legal aid movement and introducing PIL or Social Action Litigation as he preferred to call it. The law regarding locus standi was liberalised and procedural requirements relaxed and made flexible so that access to justice was rendered easier particularly for the marginalised sections. He also introduced the epistolary jurisdiction- letters written to judges were treated as WPs in public interest.

He said 'a commitment to legality of the laws and the due process is the constitution of the Chandrachud Court' of which he was a formidable pillar. 1978 to 1980 saw three exceptionally great judges sit in the first, second and third court rooms of the Supreme Court. Chandrachud, CJ, Bhagwati, J and Krishna Iyer, J who counted amongst some of the most eminent judges anywhere in the world.

Perspective

V. Sudhish Pai

vsudhishpai@gmail.com

But he was not perfect 'without the scars and the wrinkles'. One cannot but mention the infamous ADM Jabalpur judgement where he held (with the majority) that no

remedy was available during an emergency even if the order of detention was illegal, mala fide or unauthorised. Decades later he regretted that judgement. After the Congress was voted back to power in 1980, he wrote an open letter to Prime Minister Indira Gandhi congratulating her-speaking of her victory as the crimson sunrise of hope for the country. Nothing corrupts a judge as much as ambition. Perhaps Justice Bhagwati was not free from this flaw.

All this, however, does not detract from his greatness otherwise and his stellar contribution to the humane development of law. He was a warm and affable person with no airs. I had the privilege of knowing him for over thirty five years and interacting with him. The individual contribution of judges is absorbed in the anonymity of the coral reef by which the judicial process shapes the law. Their name and fame are writ in water. In the course of a century, the acclaim of a bare handful survives. Justice Bhagwati's place amongst them is secure.

Second Consumer Complaint permissible

Recently Supreme Court re affirmed that a second complaint before Consumer Forum is permissible on same facts as contained in the first complaint after its dismissal. A question arose before the Supreme Court "...whether a second complaint to the District Forum under the Consumer Protection Act, 1986 is maintainable when the first complaint was dismissed for default or non prosecution?" The question was answered in affirmative by the Court in NIAC Ltd., Vs Srinivasan in 2000. However, the National Commission took the view in the order impugned in the present appeal to the apex Court that the second complaint to the Commission would not be maintainable. The Court reaffirmed that there is no provision in the Consumer Protection Act parallel to the provision contained in Order 9 Rule 9(1) CPC which prohibits a second suit on the same cause of action. Noticing this the Court concluded "...we are of the opinion that the second complaint filed by the appellant was maintainable on the facts of this case".

Well Wisher of the month

R. Rajagopalan, Advocate
Bengaluru

No limitation...

Art. 137 is the residuary article providing for limitation for other applications for which no period of limitation is provided elsewhere in that part of the Act. The appellant before the Court contended that the application seeking to appoint Court Commissioner filed after 30 years is governed by Art. 137.

Having examined the law relating to the issue of law in question, the apex Court held that 'the question is no more res integra'. As long back as in 1948 a division bench of the Calcutta High Court in *Bushan Chandra Mondal* had examined the issue where it was argued that in mortgage suit application for final decree has to be filed within the limitation period prescribed by Art. 181 (counter part of Art. 137 in the old Limitation Act) and that same logic has to be applied to application for final decree in partition suit. The High Court had rejected this contention holding that Order 34 Rule 4 of the Civil Procedure Code makes the difference by expressly requiring the mortgagee to make an application for final decree, either for foreclosure or for sale. Apex Court also noticed the dicta of the Kerala High Court in *Laxmi Vs Sankappa Alva* holding that question of limitation does not arise in such circumstance because it is continuation of the original suit. Kerala High Court had held "It is correct law that in a suit for partition, after the passing of a preliminary decree it is the duty of the Court to pass a final decree and what is called an application for final decree is but a reminder to the Court of its duty. If so, it is the Court's duty to give notice to the parties".

The apex Court also noticed that P&H and Madras High Court have taken similar view of the matter holding "...until final decree is passed in a partition suit, limitation will not come into play, because the suit continues...". Court also noticed the similar views expressed by Peshawar High Court in 1933 and by Orissa High Court in 1983.

Having examined the issue of law, the Court found no merit in the appeal which was therefore, dismissed.

...not compulsorily registrable

property comprised in the document unless it is registered. Sec. 17 of the Act gives a list of transactions which require registration if reduced into writing.

The Court further examined Sec. 17(1A) of the Registration Act which specifically mandates that if possession of immovable property has been handed over by the seller to the purchaser under the contract of sale, then the document requires compulsory registration.

Since it was a mere contract of sale without transfer of physical possession of immovable property, the High Court endorsed the opinion of the trial Court that the document does not need compulsory registration. Having come to this conclusion the High Court dismissed the writ petition filed by the aggrieved defendant.

Nominated to Syndicate

The Governor has nominated M Partha, Advocate form Bengaluru, as a syndicate member of Karnataka State Law University, Hubballi. He is former General Secretary of Advocates Association, Bengaluru.

Retired : J | A.N Venugopala Gowda, retired as a Judge of Karnataka High Court on 16-06-2017.

For Lahari Legal Service & subscription contact:

K.Suryanarayan Rao-9845529448

Anu Chengappa-9980047780

C.M Kemepegowda-9844180988

Sedley's Law of Documents

HUMOUR

- First Law** : Documents may be assembled in any order, provided it is not chronological, numerical or alphabetical.
- Second Law** : Documents shall in no circumstances be paginated continuously.
- Third Law** : No two copies of any bundle shall have the same pagination.
- Fourth Law** : Every document shall carry at least three numbers in different places.
- Fifth Law** : Any important documents shall be omitted.
- Sixth Law** : At least 10 percent of the documents shall appear more than once in the bundle.
- Seventh Law** : As many photocopies as practicable shall be illegible, truncated or cropped.
- Eighth Law** : At least 80 percent of the documents shall be irrelevant. Counsel shall refer in court to no more than 10 percent of the documents, but these may include as many irrelevant ones as counsel or solicitor deems appropriate.
- Ninth Law** : Only one side of any double-sided document shall be reproduced.
- Tenth Law** : Transcriptions of manuscript documents shall bear as little relation as reasonably practicable to the original.
- Eleventh Law** : Documents shall be held together, in the absolute discretion of the solicitor assembling them, by:
- a steel pin sharp enough to injure the reader,
 - a staple too short to penetrate the full thickness of the bundle.
 - tape binding so stitched that the bundle cannot be fully opened, or,
 - a ring or arch-binder, so damaged that the two arcs do not meet.

Musical Extravaganza

The building of the Theosophical Society, Malleshwaram is more than 100 years old. It was chartered by none other than the Dr. Annie Besant, eminent Theosophist and freedom fighter. This building was in a dilapidated condition and had to be demolished to make room for a new building.

The life members of the Theosophical Society, Malleshwaram, had organized an fund-raising event "Sunehri Yaadein", an evening of lilting melodies of yester- years sung by Anil Bajpai- along with Samanvitha Sharma Govind Kurnool. The singers were well supported by Pradeep Patkar & team on the orchestra. The programme was anchored by Prem Kumar, an experienced compeer through his witty anecdotes and insights.

The songs were selected by the Organiser Bharat Kumar Mehatha a Mediator of The Bangalore Mediation Centre. The programme was graced by Justice V. Gopala Gowda, Former Judge of Supreme Court of India.

Obituary

We regret to inform the sad demise

- On 12-05-2017 M.S. Mandanna (65), Advocate, passed away at Bengaluru. He served as General Secretary of AAB; President of BLPCS and President of Nyayamitra Co-operative Bank.
- On 22-05-2017 A. Venkatachalaiah (80), Advocate, passed away at Bengaluru.
- On 24-06-2017 B.V.Sathish Chandra (70), Advocate, passed away at Bengaluru.

ಹಾಡಿದ್ದ ಹಾಡೋ.....

ವಿಷಯ ಏನಪ್ಪಾ ಅಂದರೆ, ಅದೆ ಹಳೆಯದೆ. ಇಲ್ಲ ಹೇಳುವ ಯಾವ ವಿಷಯವೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಒಂದಲ್ಲ, ಹತ್ತಲ್ಲ, ನೂರಾರು ಸಾರಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು, ಹಾಡಿದ್ದ ಹಾಡುವ ಕಿಸಬಾಯಿ ದಾಸನ ಹಾಡಿನಂತೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಅದು ಯಾರಿಗೂ ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ನಾವು ಮಂಡಿಸುವ ವಾದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯಗಳು ಪೂರಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ. ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಅದೆಷ್ಟು ಮೂಲಭೂತ ಎಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಯೋಚನಾಕ್ರಮ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಗಂಭೀರ ವಿಷಯದ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಲಭೂತ ವಿಷಯದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಲ್ಲಿ, ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ - ಅಥವಾ ಬಹು ಜನರಿಗೆ - ತೋಚುವುದಿಲ್ಲ. ಆ್ಯಂಡ್ರೆ ಗೈಡ್ ಹೇಳಿದಂತೆ ".....but as no one listens....." ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಕೇಳದ ಮರುಕ್ಷಣವೇ ವಿಸ್ಮೃತಿಗೆ ಸರಿದು ಹೋಗುವ ಲಕ್ಷಣ ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯಗಳು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಅಪಾಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದ ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಡಿದ್ದ ಹಾಡಬೇಕು-ಕಿಸಬಾಯಿ ದಾಸನಂತೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮೂಹ ಸಂವಹನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಆದ ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಜ್ಞರೇ. ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವವರೇ. ವಿಷಯ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತಜ್ಞ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಇದೆ ಸತ್ಯ ಎಂದು ಸಾರುವವರೇ! ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹರಿಬಡುವ ಇಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಹಿಂದಿರುವುದು ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗೆಗಿನ ಮೂಲಭೂತ ಮಾಹಿತಿಯ ಗಂಭೀರ ಕೊರತೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ 'ಸತ್ಯ' ಹೇಳಲು ಈ ಲೇಖಕ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ವಿಷಯಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದೇ ಈಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ. ಈ ಚರ್ಚೆಯು ತಪ್ಪು ದಾರಿ ಹಿಡಿದರೆ ಅದಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರೂಪಿಸಿತು? ಇಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಒತ್ತಡ ತಂದಿತು? ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಲೇಖನ.

ನಿಷೇಧ ಬೇರೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಬೇರೆ :

ನಿಷೇಧ ಬೇರೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಬೇರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಷೇಧ ಹೇರಲಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗಲ್ಲ. ನಿಯಂತ್ರಣ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ಮಾಡಬಹುದು-ಈ ಬಗೆಗಿನ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು. ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಾದರೆ ನೀವು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ - ನಿಷೇಧವಿದೆ. ಗೋಮಾಂಸ ಸೇವನೆಗೆ ನಿಷೇಧವಿಲ್ಲ - ನಿಯಂತ್ರಣವಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಗೋಮಾಂಸ ತಿಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೆಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಬೀಗುವ ಹಲವು ಜನರಿಗೆ ಒಂದೂ ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ತಿಳಿದಿದ್ದು ಮರೆತು ಹೋಗಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಸರಕಾರದ ನಿಯಮದಂತೆ ಗೋ ಹತ್ಯೆ ಮತ್ತು ಗೋ ಮಾಂಸ ಸೇವನೆಗೆ ನಿಷೇಧ ಹೇರಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದೆಯೂ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೋ ಹತ್ಯೆ ಮತ್ತು ಗೋ ಮಾಂಸ ಎಂಬ ಪದಪುಂಜಗಳು ಸರಿಯಾದ ಬಳಕೆ ಅಲ್ಲ. 'ಜಾನುವಾರು ಹತ್ಯೆ' ಮತ್ತು 'ಜಾನುವಾರು ಮಾಂಸದ ಸೇವನೆ' ಎನ್ನುವುದು ಸರಿ. ನಿಯಂತ್ರಣ ಇರುವುದು ಆಕಳ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ, ಅದು ಎಮ್ಮೆ, ಎತ್ತು, ಕೋಣ, ಒಂಟೆಯ ಮಾಂಸಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯ.

ನಿಷೇಧವನ್ನು ಹೇರಲೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳು ಲಭ್ಯ ಇವೆ-ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ. ಒಂದು ನೇರವಾಗಿ ನಿಷೇಧ ಹೇರುವುದು. ಎರಡನೆಯದು, ಅಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಸಾರುವುದು. ಅಥವಾ ಈ ಎರಡರ ಮೂಲಕವೂ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದನ್ನೂ ಉದಾಹರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೀವು ಲಾಟರಿ ನಡೆಸುವಂತಿಲ್ಲ, ಆಡುವಂತಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ನಿಷೇಧ ಇದೆ. ಕೊಲೆ, ಕಳ್ಳತನ ಇಂತಹ

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ (ಅಥವಾ ಅಪರಾಧ ಎನ್ನು) ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಷೇಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಗುಜರಾತ್, ಬಹಾರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮದ್ಯ ತಯಾರಿಕೆ, ಸಂಗ್ರಹ, ಸಾಗಾಣ ಮತ್ತು ಸೇವನೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಪರಾಧ ಎಂದೂ ಸಾರಲಾಗಿದೆ.

ನಿಷೇಧಕ್ಕೂ ಅಪರಾಧಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದು: ಸರಕಾರ ಎಂದಾದರೂ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಬಹುದು. ಕುಡಿತದ ಮೇಲಿನ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆದರೆ ಅದು ಅಪರಾಧ ಆಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಡಿತ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಪರಾಧಗಳ ಕಥೆ ಹಾಗಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಕೊಲೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಕಳ್ಳತನಗಳಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಂದೂ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧ ಗೊಳಿಸಲಾರದು. ಅವು ಎಂದಿದ್ದರೂ ಅಪರಾಧಗಳೇ.

ಯಾವ ಹಕ್ಕೂ ಅದೆಷ್ಟೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಲ್ಲ :

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲ ಹಕ್ಕುಗಳಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಈ ಯಾವ ಹಕ್ಕೂ ಸಂಪೂರ್ಣ (absolute) ಅಲ್ಲ. ಈ ಹಕ್ಕುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವವು.

ಸಂವಿಧಾನದ ವಿವಿಧ ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳು ಗುರುತಿಸಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮಗೆ ತೋಚಿದ್ದನ್ನು ಆಡುವ/ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನಾತೀತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಧಿಸಲೂ ಅದೆ ಸಂವಿಧಾನ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳು ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಕ್ಕಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದಿನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ತಿನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ

ಪ್ರಣವ್‌ರಾಯ್ ದಂಪತಿಗಳು ಪ್ರವರ್ತಕರಾಗಿರುವ ಕಂಪನಿಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ವಂಚನೆಯ ಆಪಾದನೆ ಎದುರಾಯಿತು. ಸಿಬಿಆಯ್ ತನಿಖೆ ಶುರುವಾಯಿತು. 'ಇದು ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಹಲ್ಲೆ' ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹುಯಿಲೆಚ್ಚಿಸಿದರು. 'ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ವಂಚಿಸಿದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಹಲ್ಲೆ ಹೇಗಾಯಿತು?' ಎಂದು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಆಶ್ಚರ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಹುಯಿಲೆಚ್ಚಿಸಿದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದದ್ದು ಇದೆ - ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಕೊರತೆ. ಮಾಧ್ಯಮದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದದ್ದು. ಅವರೇನೂ ಮಾಡಿದರೂ ಸರಕಾರ ಕೇಳಬಾರದು ಎಂಬುದು ಅವರ

ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾನೂನಿನ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಮಾಧ್ಯಮ ನಡೆಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ, ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಕ್ಕು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಆಡಿದ ಮಾತು ಹೇಗೆ ಮಾನಹಾನಿಯ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಗಬಹುದೋ ಹಾಗೆ ಮಾಧ್ಯಮದವರು ಆಡಿದ್ದೂ. ಹೀಗೆಯೇ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ಅಪರಾಧ ಆಗಬಹುದೋ ಅಥವಾ ಆಪಾದನೆ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದೋ ಹಾಗೆ ಮಾಧ್ಯಮದವರು ಮಾಡಿದ್ದೂ. ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ವಂಚಿಸಿದರೆ ಅಪರಾಧ ಇದನ್ನೇ ಮಾಧ್ಯಮದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾಫಿ ಎನ್ನಲಾದೀತೆ?

ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು, ಆದಾಯ

ತೆರಿಗೆಯವರು 'ದಾಳ' ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ :

ಪೊಲೀಸರು, ಲೋಕಾಯುಕ್ತದಂತಹ ತನಿಖಾ ದಳದವರು, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಅದು ಏನು ಕಾರಣಕ್ಕೂ 'ದಾಳ' (raid) ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದೆ ಸಂಶಯಿತರ ಮನೆ / ಕಛೇರಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ನಡೆಸುವ ಹುಡುಕಾಟ ಮತ್ತು ಜಪ್ತಿ ಕ್ರಮಗಳು. ದಾಳ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಪ್ಪು. ದಂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ದಾಳ ಮಾಡಲು ಅವರ್ಯಾರು ಮಂಡಮೋಕರಿಗಳಲ್ಲ (ಅವರಲ್ಲಿ ಲಂಚಕೋರರಿರಬಹುದು, ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ!). ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಯ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದೆ ಹುಡುಕಾಟ ಮತ್ತು ಜಪ್ತಿ (search and Scizur). ಪೊಲೀಸರು ಅಪರಾಧದ

ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ, ಸುಂಕ, ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ (ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ, ಕಸ್ಟಂ ಸುಂಕ ಇತ್ಯಾದಿ) ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಪರಾಧದ ಮಾಲು ಬಿಚ್ಚಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಕಪ್ಪು ಹಣ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ,

ಪ್ರಸ್ತುತ

"Everything has been said already,
but as no one listens,
we must always begin again."

Andre Gide
French thinker and writer

ನಾವು ಮಂಡಿಸುವ ವಾದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯಗಳು ಪೂರಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಈ ಮೂಲಭೂತ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ. ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ಅದೆಷ್ಟು ಮೂಲಭೂತ ಎಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಯೋಚನಾಕ್ರಮ ಇರಬೇಕು, ಗಂಭೀರ ವಿಷಯದ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಲಭೂತ ವಿಷಯದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಲ್ಲಿ, ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ - ಅಥವಾ ಬಹು ಜನರಿಗೆ - ತೋಚುವುದಿಲ್ಲ. ಆ್ಯಂಡ್ರೆ ಗೈಡ್ ಹೇಳಿದಂತೆ ".....but as no one listens....." ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಕೇಳದ ಮರುಕ್ಷಣವೇ ವಿಸ್ಮೃತಿಗೆ ಸರಿದು ಹೋಗುವ ಲಕ್ಷಣ ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯಗಳು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಅಪಾಯ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದ ಹೇಳಬೇಕು. ಹಾಡಿದ್ದ ಹಾಡಬೇಕು.

(ಈ ಲೇಖನ ಲೇಖಕನ ಬ್ಲಾಗ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಲಭ್ಯ.
ಬ್ಲಾಗ್ ವಿಳಾಸ aravindneglur.blogspot.in)

ಸತ್ತವರ ವಿರುದ್ಧ...

ಪ್ರಕರಣ/ಅಪೀಲನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು/ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಿಯಮದಂತೆ ಹೀಗೆ ವಾರಸುದಾರರನ್ನು ಪಕ್ಷಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ - ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾತ್ರ - ಆ ಪ್ರಕರಣ ಅಂತ್ಯ (abate)ಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಕರಣ ಅಂತ್ಯಗೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪು ಹೊರಡಿಸಿದರೂ ಅದು ತೀರಿಕೊಂಡವರಿಗಾಗಲಿ, ಅವರ ವಾರಸುದಾರರಿಗಾಗಲಿ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಲಾದ ಕಿರಣ್ ಸಿಂಘ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ 'ತೀರಿಕೊಂಡ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಯ ಮೇಲೆ ತರದೆ ಉಳಿದ ಅವರ ವಾರಸುದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ (jurisdiction)ಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ತೀರ್ಪು ಮುಂದುವರಿದು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಆಜ್ಞೆ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ತೀರ್ಪು/ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು.

ಪಕ್ಷಗಾರರ ಒಮ್ಮತ (by consent of parties)ದಿಂದಲೂ ಮೂಲತಃ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತಂದುಕೊಡಲಾಗದು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿತ್ತು. ಹಾಲ ಪ್ರಕರಣದ ತೀರ್ಪು ಅದನ್ನು ಸಹಮತಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸಿತು.

ಹಾಲ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿತ್ತು : ಆಸ್ತಿಯೊಂದರ ಮಾಲೀಕ ಸುಜನ್ ಸಿಂಘ್ ಅದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿ ಕ್ರಯದ ಕರಾರು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರು. ಗುರ್ಬಚನ್‌ಕೌರ್‌ಗೆ. ಮುಂಗಡವಾಗಿ ರೂ. ಹತ್ತು ಸಾವಿರವನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಸಿಂಘ್ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಸಿಂಘ್ ಮತ್ತು ಖರೀದಿದಾರರನ್ನು ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳನ್ನಾಗಿಸಿ ಕೌರ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಅಧಿನಿಯಮದಂತೆ ದಾವಾ ಹೂಡಿದರು. ದಾವಾ ಭಾಗಶಃ ಡಿಕ್ರಿ ಆಯಿತು. ಸಿಂಘ್ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಬಡ್ಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೌರ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಹೊರಬಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೌರ್ ಮೊದಲನೆ ಅಪೀಲು ಹೂಡಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ವಜಾ ಆಯಿತು. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆ ಅಪೀಲು ಹೂಡಿದರು ಕೌರ್. ಈ ಅಪೀಲು ಬಾಕಿ ಇದ್ದಾಗ ಕೌರ್ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಖರೀದಿದಾರ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳು ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಇವರು ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಯಿತಾದರೂ ಮುಂದೆ ಏನೂ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಯಾರೂ.

೧೯೯೪ರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾದ ಈ ಅಪೀಲನ್ನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ೨೦೧೦ ರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಕೌರ್ ಪರ ಡಿಕ್ರಿ ಹೊರಡಿಸಿ ಸಿಂಘ್ ಅದೇ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು.

ಇದನ್ನೇ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಪೀಲನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಡಿಕ್ರಿಯನ್ನು ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಜಾರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ (execution proceeding) ನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು ಎಂದಿತು.

ವಕೀಲರು ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಯಾವುದೇ ಸುದ್ದಿಯ ಮೂಲ ಎಂದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪಿನ ಸೈಟೇಷನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯಲು ರೂ. ೫೦೦/- ಪಾವತಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ: ಕೆ.ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ೯೮೪೫೫೨೯೪೪೮/ ಸಿ.ಎಂ. ಕೆಂಪೇಗೌಡ ೯೮೪೪೫೨೯೪೪೮/ ಅನು ಚೆಂಗಪ್ಪ ೯೯೮೦೦೪೭೭೮೦, anuchengappa@rediffmail.com

ವೇದಿಕೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸೈಟೇಷನ್ನನ್ನು ಕೋರಿದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಷ್ಟೆ. ಹೆಚ್ಚಿನದೇನಿಲ್ಲ.

ಇವರಿಗೆ,

ತೆರೆದ ಅಂಚೆ

.....
.....
.....

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ನಂ. ೮/೩೪೦, ಪ್ರಭಾತ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಕೆ.ಜಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೯

ಮುದ್ರಣ : ವೀ ಕೇ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ & ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್, ನಂ. ೩೯೬, ಉಳಿಗಾ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಸಂಪಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-೫೬೦ ೦೦೩ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ: aravindneglur@gmail.com

KARBIL 01707 / 10 / 1/2009-TC
2010/64911

RNI No. KARBIL

ಸಂಪಾದಕರು : ಅರವಿಂದ ಎಂ. ನೆಗಲೂರ

ಹಾಡಿದ್ದೆ ಹಾಡೋ.....

3▶▶

ತೋರಿಕೆಗೊಂದು ನಿಜವಾದದ್ದೊಂದು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆಯಲೆಂದೆ ಕಾನೂನು ನೀಡಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದು. ಇಂತಹ ಕ್ರಮದ ಮೊದಲು ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾಗಿರಬೇಕು. ಕೆಲ ವಿರಳ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಂದ ವಾರಂಟ್ ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪಂಚರ ಸಹಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅದನ್ನು ವಾರಂಟ್ ಹೊರಡಿಸಿದ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಹೇಗೆ 'ದಾಖ' ಆದೀತು? 'ಪ್ರಣವ್‌ರಾಯ್' ದಂಪತಿಗಳ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಸಿಬಿಆಯ್ ದಾಖ ಈ ಮೂಲಕ ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಗದಾ ಪ್ರಹಾರ' ಎಂದಾಗ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಮರೆಯಲಾಗಿತ್ತು ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮರೆಮಾಚಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ನಿಮಗೆ ಬರದೆ?

ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಅಲ್ಲ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೆಟ್ರೊ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಜೊತೆ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಚನಾ ಫಲಕ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಚರ್ಚೆ ಆರಂಭ ಆಗಿದೆ-ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನವಶ್ಯಕ ಆಗಿದ್ದರೂ. ಹಿಂದಿ 'ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ' ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊರಟಿರುವ ಕೆಲವರಿಂದ ಈ ಅವಾಂತರ ನಡೆದಿದೆ. ಭಾರತಕ್ಕೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಇದೆ ಎಂಬುದೇ ಒಂದು ಮಿಥ್ಯೆ. ನವಿಲು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪಕ್ಷಿ, ಹುಲಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಾಣಿ ಎಂಬುದು ಹೇಗೆ ಅಪದ್ಧವೋ ಹಾಗೆ ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಎಂಬುದೂ. ಇವೆಲ್ಲ ಮೂರು, ನಾಲ್ಕನೆ ತರಗತಿಯ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹರಡಿದ ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿಗಳು. ಭಾರತಕ್ಕೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಹೊರಟರೂ ಹಿಂದಿ - ಅದಕ್ಕೊಂದು ತನ್ನದೇ ಆದ ಲಪಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ - ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಆಗಲಾರದು. ಸಂವಿಧಾನವಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆ ಕಾನೂನಾಗಲಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಆಗಿ ಘೋಷಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ದಿಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ವಜಾ ಮಾಡಿವೆ.

ಕಾನೂನು ಭಂಗದ ಹಕ್ಕು ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ : ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದನ್ನು ನೀವು ಹಕ್ಕು ಎನ್ನಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎನ್ನಿ, ಅಧಿಕಾರ ಎನ್ನಿ, ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಕಲಿಸಿದ ಕೆಟ್ಟ ಪಾಠ. ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟ ಅನಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಪರಿಪಾಠ. ಕಾನೂನುಭಂಗ ತಪ್ಪು, ಅದನ್ನು ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಮಾಡಲಿ, ಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾಡಲಿ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ ಜಾನುವಾರು ಹಿಂಸಾಚಾರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಕೇರಳ ಊರೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಆಕಳೊಂದನ್ನು ಕಡಿದರಂತೆ. ಕಾನೂನಿನಂತೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇದಕ್ಕೂ ಗಾಂಧೀಜಿ ಮಾಡಿದ ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಎರಡೂ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಸಮರ್ಥನೀಯ ಕೃತ್ಯಗಳು.

ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಹಾರ...

ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಮಾಲೀಕರ ಹೆಂಡತಿ 'ಸಿಂಘ್' ತನ್ನ ಗಂಡನಿಂದ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಪತ್ರ ಬರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ' ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಈ ದೂರಿನಂತೆ ಪೊಲೀಸರು ಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ವರದಿ ದಾಖಲಿಸಲು ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿತು ನ್ಯಾಯಾಲಯ.

ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಸಿಂಘ್ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದರು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಂಘರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಪೊಲೀಸ್ ತನಿಖೆಯನ್ನು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಡೆ ಹಿಡಿಯಿತು. ಆದರೆ ಅಂತಿಮ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಸಿಂಘರ ಪಿಟಿಪನ್ನನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ 'ಬಾಧಿತ ಸಿಂಘರಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಹಾರ ಲಭ್ಯವಿದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನೇ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು' ಎಂದಿತು.

ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸಿಂಘರು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ತಂದರು. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಈ ಬಗೆಗಿನ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಗಮನಿಸಿತು. ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಹಾರ ಲಭ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಕಲಂ ೪೮೨ ರಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ಕೆಲ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕಲಂ ೪೮೨ ರಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಕೆಲ ತೀರ್ಪುಗಳೂ ಕಂಡು ಬಂದವು. ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ತೀರ್ಪುಗಳು ಇದ್ದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ೨೦೧೭ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಭು ಚಾವ್ಲಾ ಪ್ರಕರಣದಂತೆ ತ್ರಿ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠದ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ತ್ರಿ ಸದಸ್ಯ ಪೀಠ ಕಲಂ ೪೮೨ರ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ 'ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಹಾರದ ಲಭ್ಯತೆ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೪೮೨ರಂತೆ ಪರಿಹಾರ ನಿರಾಕರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಣ ಅಲ್ಲ' ಎಂದು ಸಾರಿತ್ತು.

ಅದರಂತೆ ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಪೀಠ ಸಿಂಘರ ಅಪೀಲನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅಪೀಲು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಕಡತವನ್ನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನ್ನರ್ದಿಶೀಲಿಸಲು ಹೇಳಿತು.